

**Оцінка основних засобів:
її суть та достовірність
відображення в
бухгалтерському обліку**

Розрізняють такі види оцінок основних засобів:

1. Первісна вартість
2. Переоцінена вартість
3. Залишкова (балансова)
вартість
4. Справедлива вартість
5. Ліквідаційна вартість

Первісна вартість

° історична (фактична) собівартість необоротних активів у сумі грошових коштів або справедливої вартості інших активів, сплачених (переданих), витрачених для придбання (створення) необоротних активів. – П(С)БО 7

Принцип бухгалтерського обліку :

історична (фактична) собівартість - пріоритетною є оцінка активів підприємства, виходячи з витрат на їх виробництво та придбання. – ЗУ від 16.07.1999 № **996-XIV**

Первісна вартість складається з наступних витрат (п.8 П(С)БО 7):

- суми, що сплачують постачальникам активів та підрядникам за виконання будівельно-монтажних робіт (без непрямих податків);
- реєстраційні збори, державне мито та аналогічні платежі, що здійснюються в зв'язку з придбанням (отриманням) прав на об'єкт основних засобів;
- суми ввізного мита;
- суми непрямих податків у зв'язку з придбанням (створенням) основних засобів (якщо вони не відшкодовуються підприємству/установі);
- витрати зі страхування ризиків доставки основних засобів;
- витрати на транспортування, установку, монтаж, налагодження основних засобів;
- інші витрати, безпосередньо пов'язані з доведенням основних засобів до стану, у якому вони придатні для використання із запланованою метою.

- Придбано верстат

Д-т 152 К-т 631 100 000

- Відображено витрати на доставку верстата постачальником

Д-т 152 К-т 631 2000

- Відображені витрати на монтаж верстата постачальником

Д-т 152 К-т 631 8000

- Введено верстат в експлуатацію

Д-т 104 К-т 152
000

110

**Первісна
вартість**

Переоцінена вартість

вартість необоротних активів після їх
переоцінки

Підприємство/установа може переоцінювати об'єкт основних засобів, якщо залишкова вартість цього об'єкта суттєво відрізняється від його справедливої вартості на дату балансу
П(С)БО 7

Порогом суттєвості для проведення переоцінки або відображення зменшення корисності об'єктів основних засобів може прийматися величина, що дорівнює 1 відсотку чистого прибутку (збитку) підприємства, або величина, що дорівнює 10-відсотковому відхиленню залишкової вартості об'єктів основних засобів від їх справедливої вартості – *Мет. рек. з бух. обліку осн. засобів*

Справедлива вартість

сума, за якою можна продати актив або оплатити зобов'язання за звичайних умов на певну дату

Ліквідаційна вартість

сума коштів або вартість інших активів, яку підприємство/установа очікує отримати від реалізації (ліквідації) необоротних активів після закінчення строку їх корисного використання (експлуатації), за вирахуванням витрат, пов'язаних з продажем (ліквідацією).

Залишкова (балансова) вартість

різниця між первісною
(переоціненою) вартістю
необоротного активу і сумою його
накопиченої амортизації (зносу)

Проблема оцінки об'єкта основних засобів при обміні на подібний об'єкт

Первісна вартість
безоплатно
отриманих основних
засобів

=

Справедлива вартість
+
Витрати передбачені
пунктом 8 П(С)БО 7

Первісна вартість
об'єкта основних
засобів отриманого в
обмін на подібний
об'єкт

=

Залишкова вартість
переданого об'єкта
основних засобів

Якщо залишкова вартість переданого об'єкта перевищує його справедливу вартість, то первісною вартістю об'єкта основних засобів, отриманого в обмін на подібний об'єкт, є справедлива вартість переданого об'єкта із включенням різниці до витрат звітного періоду.

Переведено автомобіль до складу необоротних активів призначених для продажу

Д-т 286 К-т 105 100 000 **Залишкова вартість**

При обміні подібними об'єктами основних засобів всі витрати пов'язані з введенням в експлуатацію отриманого об'єкта (п.8 П(С)БО 7) мають бути включені до первісної вартості, яка не має перевищувати залишкову вартість переданого об'єкта (згідно п.12 П(С)БО 7)

Введено автомобіль в експлуатацію (який отримано в обмін)

Д-т 105 К-т 152 100 000 **Первісна вартість**

Якщо при такому обміні ми вносимо витрати пов'язані із введенням в експлуатацію об'єкта основних засобів в його первісну вартість, то вартість самого отриманого об'єкта (чи справедлива вартість) ОЗ має бути зменшена на ці витрати

Рекомендації

При обміні подібними об'єктами основних засобів, первісна вартість отриманого об'єкта дорінює залишковій вартості переданого об'єкта (чи справедливій вартості, якщо вона менша залишкової) з урахуванням витрат передбачених пунктом 8 Положення (стандарту) 7.

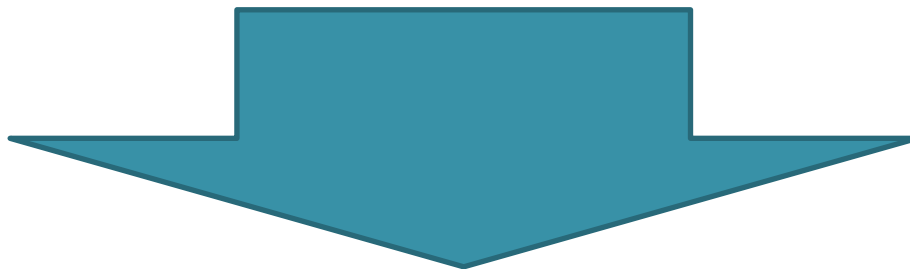
Первісна вартість

об'єкта основних
засобів отриманого в
обмін на подібний
об'єкт

=

Залишкова вартість

переданого об'єкта
основних засобів

Первісна вартість

об'єкта основних
засобів отриманого в
обмін на подібний
об'єкт

=

Залишкова вартість

переданого об'єкта
основних засобів

+

***Витрати передбачені
пунктом 8 П(С)БО 7***